

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/147/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202135
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4619202135.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, matky: I. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C.. S.. J. XXXX/X, P. a otca: C. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. T. XXXX/XX, P., t. č. Ú. L. E. P. M. D. S. Ú. L. E. E., C. L. X, W., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 11.09.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú T. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2019. Návrh matka odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výšky výživného rozsudkom vydaným Okresným súdom Topoľčany vo veci sp. zn. 11P/75/2015, ktorým bolo určené výživné na 100 eur mesačne, sa zmenili pomery, keďže prešla doba viac ako štyroch rokov, maloletá je v súčasnosti žiačkou 3. ročníka strednej školy a náklady na jej celkové zaopatrenie sa zvýšili. Okrem toho má zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom. Otec dieťaťa si vyživovaciu povinnosť plní, nad rámec výživného neprispieva, o dieťa sa nezaujíma a údajne sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

2. Otec dieťaťa sa k návrhu matky vyjadril počas výsluchu, ktorý bol vykonaný dožiadaným Okresným súdom Trenčín dňa 04.02.2020. Uviedol, že s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasí a požaduje, aby bolo ponechané na doterajšej sume 100 eur mesačne. V ústave na výkon trestu odňatia slobody je pracovne zaradený, príjem má cca 10-12 eur mesačne. Do väzenia mu chodí 150-200 eur mesačne, z čoho uhrádza pohľadávky. Vyživovaciu povinnosť si plní vo výške 100 eur mesačne, dlh na výživnom nemá. Pohľadávky má u advokáta a u ZVJS.

3. V podaní doručenom súdu dňa 04.02.2020 otec uviedol, že má pohľadávky, ktoré mu vznikli za väzbu ako aj za právne služby. Na dcéru by rád prispel, no vzhľadom na to, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nemá dostatočné prostriedky na to, aby bolo výživné zvýšené. Požiadal preto, aby súd ponechal výživné v doterajšej výške 100 eur mesačne.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 12.03.2020, na ktoré boli účastníci riadne predvolaní. Otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, o termíne pojednávania bol upovedomený dňa 24.02.2020 a v konaní bol vypočutý prostredníctvom dožiadania. Dňa 28.02.2020 bola súdu doručená žiadosť otca o ustanovenie advokáta, na ktorú súd neprihliadal z dôvodu, že otcovi dieťaťa bolo dňa 21.10.2019 doručené poučenie o jeho procesných právach, v ktorom bol poučený o možnosti zvoliť si zástupcu v

osobe advokáta alebo prostredníctvom Centra právnej pomoci, ktorú možnosť dosiaľ nevyužil, pričom súd v civilnom konaní (ex offa) neustanovuje zástupcu na zastupovanie účastníka v konaní. Súd preto v súlade s čl. 12 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) a § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilného sporového poriadku) pojednával v jeho neprítomnosti.

5. Na pojednávaní dňa 12.03.2020 matka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že jej dcéra bude mať 18 rokov, navštevuje strednú školu a náklady na jej zaopatrenie sa zvýšili. Od poslednej úpravy sa ich bytové pomery nezmenili. Na dcéru má výdavky na telefón, poistenie, hygienu, oblečenie, obuv a má zvýšené výdavky na stravu z dôvodu jej zdravotných problémov. Dcéra má celiakiu a navštevuje alergológa. Jej zdravotný stav sa zlepšil z dôvodu, že užíva tabletky. Chodí cvičiť do posilňovne. Výživné je hradené riadne, pravdepodobne za pomoci rodiny otca maloletej. Otec maloletej ich nekontaktuje, nad rámec výživného neprispieva. Žiadala, aby súd zvýšil výživné minimálne na sumu 200 eur mesačne, pretože dcéra bude mať stužkovú, chce si robiť vodičský preukaz a chce ísť ďalej študovať.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca prostredníctvom dožiadaného súdu, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 4C/73/2003, sp. zn. 9P/391/2005, sp. zn. 11P/75/2015 a sp. zn. 1T/83/2018, pripojenými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

7. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 4C/73/2003-13 zo dňa 08.04.2003 rozviedol manželstvo rodičov maloletej T., na čas po rozvoze maloletej zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť platiť na maloletej výživné vo výške 1000 Sk mesačne.

8. Vyživovacia povinnosť otca bola naposledy upravovaná v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany po sp. zn. 11P/75/2015, v ktorom súd rozsudkom č. k. 11P/75/2015-64 zo dňa 09.06.2015 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej a otec zaviazal platiť na maloletej výživné vo výške 100 eur mesačne.

9. V čase poslednej úpravy výšky výživného maloletej spolu s matkou bývali v 3-izbovom byte u rodičov matky. Maloletej bola žiačkou 7. ročníka ZŠ na ul. Ľ. V. E. P.. Bola sledovaná na urologickej ambulancii, alergologickej ambulancii pre opakované infekty dýchacích ciest a z dôvodu celiakie mala špeciálnu bezlepkovú stravu. Výdavky na ňu boli nasledovné: 20 eur ZRPŠ ročne, výlety a školské pomôcky 100 eur ročne, krúžky 20 eur ročne, poistenie 15 eur mesačne, telefón 20 eur mesačne, internet 10 eur mesačne. Matka bola od 31.10.2014 do 07.01.2015 zamestnaná v spoločnosti J. D..O..M.. s celkovým príjmom za uvedené obdobie 948,03 eur netto. Od 18.02.2015 do 31.03.2015 bola zamestnaná v spoločnosti R. D..O..M.. na základe dohody o pracovnej činnosti s príjmom za plne odpracovaný mesiac marec 2015 vo výške 403,36 eur netto. Okrem toho poberala daňový bonus vo výške 21,41 eur. Od 01.04.2015 bola zaradená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, dávky jej vyplácané neboli. Jej matka poberala starobný dôchodok vo výške 321,60 eur brutto a otec invalidný dôchodok vo výške 390 eur. Výdavky na domácnosť predstavovali :elektrina 32 eur, plyn 26 eur, bytové družstvo 201 eur. Otec dieťaťa bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 16.04.2015, vo výkone trestu odňatia slobody bol pracovne zaradený a dosahoval minimálny príjem.

10. Bytové pomery matky sa od poslednej úpravy výživného nezmenili. I naďalej býva s dcérou a rodičmi v 3-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej rodičov. Obaja rodičia poberajú starobný dôchodok - matka vo výške 358,90 eur, otec vo výške 427,50 eur. Matka je v súčasnosti zamestnaná v spoločnosti J. T..D... Za obdobie 10/2018-9/2019 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 765,37 eur, pobera daňový bonus vo výške 22,17 eur mesačne a prídavky na jedno dieťa. Výdavky má nasledovné: príspevok na domácnosť 200 eur, telefón 26 eur, satro 10 eur. Maloletej v súčasnosti navštevuje 3. ročník M. S. E. P.. Výdavky na ňu sú nasledovné: výdavky v súvislosti so školskou dochádzkou 132 eur ročne, stužková 10 eur mesačne, vreckové 30 eur mesačne, posilňovňa 20 eur mesačne, poistenie 15 eur mesačne, telefón 20 eur mesačne. Má zvýšené výdavky na stravu z dôvodu celiakie.

11. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 1T/83/2018 - 433 zo dňa 20.03.2019, právoplatným dňa 14.05.2019, bol otec maloletej uznaný vinným zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

12. Otec dieťaťa sa v súčasnosti nachádza vo výkon trestu odňatia slobody IIava na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 1T/83/2018. V ústave na výkon trestu odňatia slobody je pracovne zaradený, dosahuje minimálny príjem. Vyživovacia povinnosť je hradená z civilného prostredia. Extramurálne vzťahy udržiava s rodičmi a súrodencami, rodina ho podporuje vo výkone trestu aj materiálne, finančne a zasielaním balíkov. Vo výkone trestu mal nasledovný čistý príjem: v mesiaci jún 2019 vo výške 6,41 eur, v mesiaci júl 2019 vo výške 248,26 eur, v mesiaci august 2019 vo výške 175,06 eur, v mesiaci september 2019 vo výške 79,41 eur, v mesiaci október 2019 vo výške 93,01 eur, v mesiaci november 2019 vo výške 120,61 eur, v mesiaci december 2019 vo výške 50,07 eur. Z príjmu sú mu vykonávané zrážky (pohľadávky ZVJS, pohľadávky cudzích osôb, náhrada trov trestného konania), po odrátaní ktorých mu bolo vyplácané vreckové v rozmedzí 6 až 29,79 eur.

13. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

14. Podľa § 62 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Pri posudzovaní výšky výživného súd posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy výšky výživného síce k zmene pomerov posudzovaných osôb došlo, no nie spôsobom, ktorý by odôvodňoval zvýšenie výživného na maloleté dieťa.

21. Výživné bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/75/2015-64 zo dňa 09.06.2015 na sumu 100 eur mesačne. Bytové pomery matky sa od poslednej úpravy výživného nezmenili. I naďalej býva s dcérou a rodičmi v 3-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jej rodičov, ktorí sú dôchodcovia. Príjmové pomery matky sa zlepšili. V čase predchádzajúcej úpravy výšky výživného bola matka nezamestnaná a bez príjmu, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Aktuálne dosahuje príjem vo výške 765,37 eur. Maloletá bola žiačkou 7. ročníka ZŠ na A. L. V. E. P., v súčasnosti navštevuje 3. ročník M. S. E. P. Má zvýšené výdavky z dôvodu celiakie a alergie. Tieto zdravotné problémy mala ale aj predtým, pričom podľa vyjadrenia matky sa jej zdravotný stav zlepšil z dôvodu, že berie lieky. Bežné výdavky v súvislosti so školou, stravou, ošatením, hygienou či návštevou posilňovne sa s prihliadnutím na odstup času čiastočne zvýšili. Otec sa v čase poslednej úpravy výživného vo výkone trestu odňatia slobody nenahádzal a mal možnosť (a povinnosť) dosahovať príjem minimálne na úrovni minimálnej mzdy. Otec sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde je možnosť dosahovať príjem značne limitovaná nielen subjektívnymi okolnosťami na strane osoby, ktorá je povinná platiť výživné, ale aj objektívnymi okolnosťami danými prostredím, v ktorom sa takáto osoba nachádza. Otec sa v súčasnosti nachádza v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody W., kde je pracovne zaradený a dosahuje minimálny príjem, z ktorého sú mu zrážané pohľadávky. Napriek minimálnemu príjmu si otec vyživovaciu povinnosť na maloletú T. v dosiaľ určenej

výške 100 eur plní, finančne otcovi s platením výživného vypomáha jeho rodina, ktorá ho vo výkone trestu podporuje finančne i materiálne. Napriek tomu, že u maloletého dieťaťa došlo k čiastočnej zmene pomerov, keďže výživné bolo naposledy určené v roku 2015 a odvtedy sa objektívne na dieťa výdavky zvýšili, návrhu na zvýšenie výživného nebolo možné vyhovieť jednak z dôvodu zmeny pomerov na strane matky (zlepšenie jej príjmových pomerov) ako aj z dôvodu, že objektívna prekážka na strane otca a jeho aktuálne majetkové a príjmové pomery mu neumožňujú platiť vyššie výživné. Na základe uvedených skutočností súd návrh matky na zvýšenie výživného ako toho času nedôvodný zamietol.

22. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.